(i)	Pri	nted Pages : 4	Roll No		
(ii)	Qu	estions :9	Sub. Code: 0	3 3 8	
,	1		Exam. Code: 0	0 0 4	
		B.A./B.Sc	. (General) 4th Semester		
			(2053)		
		PHYSICALEI	OUCATION (In all Mediur	ns)	
		Paper	: Physical Education		
Tim	e All	owed : Three Ho	urs] [Maximu	m Marks: 60	
Not	e :—	which is comp	questions in all, including Q. oulsory and selecting one of I, III, IV and V. Each quest	question from	
			UNIT-I		
1.	Atte	empt the following	g:	.*.	
	(a)	Explain internal	respiration.		
1	(b)	What do you ur	nderstand by the term strain	1?	
	(c)	Write about the	scope of rehabilitation.		
	(d)	Elucidate the te	rm Yoga.		
	(e)	Enlist any two s	oft tissue injuries.		
	(f)	Write any two f	functions of blood.	6×2=12	
			UNIT-II		
2.	727	Explain about the organs of respiratory system along with its functions.			
3.	Wri	te the meaning of	digestive system along with t	the mechanism	
	of d	igestive system.		12	
		5		282	

UNIT-III

- 4. Explain the meaning of blood and elucidate about blood composition.
- 5. How would you explain the anatomical structure of heart? 12

UNIT-IV

- 6. What are the basic rules and regulations of the game tennis? Highlight major tournaments of the game.
- 7. Explain various communicable diseases along with their mode of transmission.

UNIT-V

- Briefly explain various hard tissue injuries with its care and prevention.
- 9. Elucidate the term disability along with its types and causes.

12

(हिन्दी माध्यम)

नोट: - कुल पांच प्रश्न कीजिए, साथ ही प्रश्न नं. 1 (यूनिट-I) जो कि अनिवार्य है। यूनिट II, III, IV और V प्रत्येक में से एक प्रश्न का चयन करें। प्रत्येक प्रश्न 12 अंक का होगा।

यूनिट-I

- 1. निम्नलिखित को करें :
  - (a) आंतरिक श्वसन की व्याख्या करें।
  - (b) तनाव शब्द से आप क्या समझते हैं ?
  - (c) पुनर्वास के दायरे के बारे में लिखें।
  - (d) योग शब्द की व्याख्या कीजिए।
  - (e) किन्हीं दो कोमल ऊतक चोटों को सूचीबद्ध करें।
  - (f) रक्त के कोई दो कार्यों को लिखिए।

 $6 \times 2 = 12$

1		_		•	•
यू	-	2	-	ŀ	ı
-				_	_

- १वसन तंत्र के अंगों के साथ-साथ उनके कार्यों की व्याख्या कीजिए।
- पांचन तंत्र की क्रियाविधि सहित पाचन तंत्र का अर्थ लिखिए। 12 यूनिट—III
- रक्त के अर्थ की व्याख्या तथा रक्त की संरचना के बारे में स्पष्ट कीजिए।
- हृदय की रचना विषयक की व्याख्या आप कैसे करेंगे ?
  यूनिट-IV
- टेनिस खेल के मूल नियम और नियमन क्या हैं ? खेल के प्रमुख टूनिमेंटों को हाइलाइट करें।
- विभिन्न संचारी रोगों के साथ-साथ उनके संचरण के तरीकों की व्याख्या करें।

यूनिट-V

- विभिन्न कठोर ऊतकों की चोटों की देखभाल और उनके निवारण के बारे में संक्षेप में बताएं।
- विकलांगता शब्द को उसके प्रकारों और कारणों सहित स्पष्ट कीजिए।

(ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ)

ਨੌਟ:– ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ, ਨਾਲ ਹੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 1 (ਯੂਨਿਟ-I) ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਯੂਨਿਟ II, III, IV ਅਤੇ V ਹਰੇਕ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 12 ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਯੂਨਿਟ–I

- ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰੋ :
  - (a) ਅੰਦਰੂਨੀ ਸਾਹ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
  - (b) ਤਣਾਅ ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਸਮਝਦੇ ਹੋ ?
  - (c) ਪੁਨਰਵਾਸ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਬਾਰੇ ਲਿਖੋ।

	(ਵੀ) ਬੋਰਾ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।							
	(હ) ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੋ ਨਰਮ ਟਿਸ਼ੂ ਦੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਨੂੰ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਰੋ।							
	C-7.	2=12						
	ਯੂਨਿਟ–II	~~						
2.	ਸਾਹ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਅੰਗਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇਸਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ।	12						
3.	ਪਾਚਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਕਾਰਜਵਿਧੀ ਦੇ ਨਾਲ ਪਾਚਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਅਰਥ	ਲਿਖੋ।						
		12						
	ਯੂਨਿਟ–III							
4.	ਲਹੂ ਦਾ ਅਰਥ ਸਮਝਾਓ ਅਤੇ ਲਹੂ ਰਚਨਾ ਬਾਰੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰੋ।	12						
5.	ਦਿਲ ਦੇ ਸਰੀਰਿਕ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਤੁਸੀਂ ਕਿਵੇਂ ਕਰੋਂਗੇ ?	12						
	ਯੂਨਿਟ–IV							
6.	ਟੈਨਿਸ ਖੇਡ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਕੀ ਹਨ ? ਖੇਡ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਟੂਰ	ਨਾਮੈਂਟਾਂ						
	ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰੋ।	12						
T	ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੰਚਾਰੀ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦੇ ਤਰੰ	ੀਕਿਆਂ						
	ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ।	12						
ਯੂਨਿਟ–V								
8	ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਾਰਡ ਟਿਸ਼ੂ ਦੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਅਤੇ ਨਿਵਾਰਨ ਬਾਰੇ	ਸੰਖੇਪ						
	ਵਿੱਚ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।	12						
G.	ਅਪੰਗਤਾ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਮ	। ਰਾਵ						
//	The first of the f	12						